

Název přednášky: SONDY DO ŠPANĚLSKÉHO FILMU

Přednášející: doc. Stanislava Přádná, PhDr. David Čeněk

Atestace: ZK

Podmínky ke zkoušce:

Zkouška bude probíhat ústní formou. Bude se skládat ze dvou částí: 1) diskuze nad tematizovanou esejí v rozsahu 5 stran (výběrový seznam témat bude stanoven během semestru), 2) rozhovor na jedno z historických témat, které si student vylosuje.

DATA PŘEDNÁŠEK:

1/ 4.10. ČENĚK

Poválečná situace filmového průmyslu a autokratické vlivy (kontrolní a cenzurní mechanismy). Bardem-Berlanga a conversaciones de Salamanca (salamancké rozhovory), filmoví disidenti.

2/ 11.10. PŘÁDNÁ

Fenomén hispánství v kulturním a kinematografickém kontextu Španělska. Surrealismus jako umělecký postoj. Buñuel, Dalí, Lorca, de Sade, Lautréamont. (*Andaluský pes, Zlatý věk, Země bez chleba Zapomenutí*).

Doporučená literatura:

Lubomír Bartoš, Dějiny a kultura Španělska

Maurice Nadeau, Dějiny surrealismu. Votobia 1994.

Petr Král, Zlatý věk dnes. Iluminace 1994, č. 4.

Carlos Fuentes, Pohřbené zrcadlo. MF, Praha 2003.

Ian Gibson, Život Salvadora Dalího. Praha 2003.

Salvador Dalí, Tajný život Salvadora Dalího. Lidové noviny, Praha 1994.

3/ 18.10. ČENĚK

García Escudero a nový španělský film. „Nová vlna“ – La Escuela de Barcelona (barcelonská škola). Marginalizovaná produkce, komerční produkce, krach ekonomického experimentu.

4/ 25.10. PŘÁDNÁ

Autorství a styl v díle **Luise Buñuela**. Humor, satira a ironie. Erotismus a feminita (*Viridiana, Deník komorné, Kráska dne, Tristana, Tajemný předmět touhy*). Buñuelovo pojetí společnosti (*Nenápadný půvab buržoazie*). Náboženství a hereze (*Nazarín, Viridiana, Šimon na poušti, Mléčná dráha*).

Doporučená literatura:

Ado Kyrou, Luis Buñuel. Orbis, Praha 1965.

Luis Buñuel, Do posledního dechu. MF, Praha 1987.

Jiří Cieslar, Luis Buñuel. ČFÚ, Praha 1987.

Georges Bataille, Erotismus. Herrmann a synové, Praha 2001.

Milan Klepikov, Boží opozice. Iluminace 2000, č. 1.

Martin C. Putna, Koláž výsměchu a nenávisti. In: Filmové listy Projektu 100 – 2003, s. 65-68.

5/ 1. 11. ČENĚK

Změna systému a z toho vyplývající vlivy na kinematografii, pokus o „třetí cestu“, zrod proudu: film extrémní pravice. Estetické tendence španělského filmu v období přechodu k demokracii 1973-1982.

6/ 8. 11. PŘÁDNÁ

Carlos Saura I. Alegorická reflexe frankismu (*Hon, Anna a vlci, Maminka slaví 100. narozeniny*). Existenciální stav jedince ve vrstvách času (*Sestřenice Angelica, Eliso, má lásko*). Psychologismus ve vztahu dvojic (*Peppermint frappé, Doupe, Stres ve třech*).

Literatura:

Virginia Higginbotham, Spanish Film under Franco. University of Texas Press, Austin 1988. St. Přádná, Eva Hrozková, Carlos Saura. ČSFÚ, Praha 1985.

St. Přádná, Čtyřikrát dva. Nakladatelství AMU, Praha 2007.

Zakletý prostor ve filmu Eliso, má lásko. Úvaha o kategorii prostoru ve filmu Carlose Saury Eliso, má lásko. In: Priestorvo filme. Sorosovo centrum súčasnéhoumenia, Bratislava 2000.

7/ 15.11. ČENĚK

Případová studie: **Starý dům uprostřed Madridu**, r. Carlos Saura, 1976.

8/ 22. 11. PŘÁDNÁ

Saura II. Umělec a tvorba v rámci společnosti (*Temná noc, Goya v Bordeaux*). Specifikum žánru tanečních filmů (*F. G. Lorca: Krvavá svatba, Carmen, Čarodějná láska, Tango*).

Literatura:

Marcel Oms, Carlos Saura. Paris 1981.

Gertrud Koch - Dieter E. Zimmer, Carlos Saura. HanserVerlag 1981.

Linda M. Willem (ed.), Carlos Saura. Interviews. University Press of Mississippi 2003.

9/ 29. 11. ČENĚK

Případová studie: **Vše o mé matce**, r. Pedro Almodóvar, 1999.

10/ 6. 12. PŘÁDNÁ

Fenomén Almodóvar. Výboje postmodernismu (movida). Autorství Pedra Almodóvara, žánrový hybrid „almodramatu“. Žena jako centrum a živelný zdroj. Mateřská tematika. Sex a homosexualita. Korida. (*Co jsem komu udělala? Ženy na pokraji nervového zhroucení, Vysoké podpatky, Matador, Mluv s ní, Špatná výchova*).

Literatura:

Viktoria Matáková - Petra Hanáková, Pedro Almodóvar. Bratislava, 2005.

Nuria Vidal, The Films of Pedro Almodóvar. Madrid 1988.

Almodóvar on Almodóvar. Farber and Farber, London 1988.

Pedro Almodóvar, Patty Diphusa, Venuše záchodků. Garamond, Praha 2004.

11. 13.12. ČENĚK

Změny v kinematografii (1982-1992): zákon Miró, Jorge Semprún, vliv volného trhu na rozložení produkce, nové styly a noví autoři, vznik autonomních kinematografií. boom 90. let: vstup televizí do filmové produkce, nová filmová politika, žánrová produkce, autorský film (A. Amenábar, I. Bollaín, I. Coixet, J. Fesser, Ch. Gutiérrez, Á. de la Iglesia, F. León de Aranoa, J. Medem, G. Querejeta. D. Trueba, José L. Guerín a další).

12. 20.12. VÝUKA SE NEKONÁ

13. 3.1. PŘÁDNÁ

Poetika v díle Julia Medema. Stručný vhled do baskických reálií. Inspirace mýty a archetypy, Eros a Thanátos. Metaforika krajiny, magický realismus, kosmogonie filmového prostoru. Náhoda a osudovost milostných setkání. (*Krávy, Zrzavá veverka, Země, Milenci ze Severního pólu, Sex a Lucía*).

Doporučená literatura:

Julio Medem – sborník statí (LFŠ, Uherské Hradiště).

Anna Housková, Imaginace Hispánské Ameriky. Torst, Praha 1998.

POVINNÉ FILMY:

1. Smrt cyklisty, 1955, r. Juan A. Bardem
2. Dante není jenom přísný, 1967, r. Jacinto Esteve a Joaquín Jordá
3. Bilbao, 1978, r. Bigas Luna
4. Starý dům uprostřed Madridu, 1976, r. Carlos Saura
5. Vše o mé matce, 1999, r. Pedro Almodóvar
6. Diplomová práce, 1995, r. Alejandro Amenábar
7. Luis Buñuel: Andaluský pes, Zlatý věk, Viridiana, Mléčná dráha, Tristana, Nenápadný půvab buržoazie
8. Julio Medem: Krávy, Země
9. Carlos Saura: Anna a vlci, Eliso, má láska
10. Pedro Almodóvar: Co jsem komu udělala?, Mluv s ní, Špatná výchova

VÝBĚR DOPORUČENÉ LITERATURY :

(něco málo naleznete v Bordwellovi)

kolektiv: SPANISH CINEMA 1896-1983, Ministerio de Cultura, 1986 (v angličtině přehledné dějiny španělské kinematografie do roku 1983) – 2 výtisky jsou v katederní knihovně.

ŠPANĚLSKÝ FILM – sborník textů publikovaný u příležitosti IX. semináře archivního filmu v Uherském Hradišti

Vyšlo v roce 2007 a obsahuje přehled dějin šp.filmu do současnosti a navíc krátké texty k řadě významných filmů; nechával jsem výtisk v naší katederní knihovně.

nejlepší zdroj informací je samozřejmě ve španělštině. zde jsou základní příručky, z nichž čerpám osnovu přednášek:

kolektiv: HISTORIA DEL CINE ESPAÑOL, Cátedra, 1997.

(vyčerpávající dějiny španělské kinematografie nahlížené esteticky, politicky, sociálně i ekonomicky + bohatá a také vyčerpávající bibliografie)

J. M. Caparrós Lera, Historia crítica del cine español (Desde 1897 hastahoy), Ariel Historia, 1999.